

Bemærkninger til lovforslaget.

1. Den industrielle udvikling er i stigende grad afhængig af et systematisk forsknings- og udviklingsarbejde med sigte på at frembringe nye materialer og produkter og nye produktionsmetoder. Samtidig er gennemførelsen af tekniske fremskridt og markedsføringen af nye produkter blevet i stigende grad kapitalkrævende og forbundet med risiko. Dette gælder givetvis udviklingen inden for den teknisk avancerede industri, men også for anden industri er fremgang og konkurrenceevne kun mulig, hvis virksomhederne disponerer over de nødvendige ressourcer til en indsats på forsknings- og produktudviklingsområdet.

Betydningen af det industrielle forsknings- og udviklingsarbejde og af de funktioner i øvrigt, der er forbundet med udnyttelsen af indvundne forskningsresultater til praktisk industriel produktion og markedsføring har i flere af de industrielt udviklede lande været baggrunden for iværksættelsen, navnlig i de senere år, af en række særlige foranstaltninger med sigte på at give virksomhederne så gunstige vilkår som muligt i disse henseender. Nye fremgangsmåder er her gennemført og under stadig udvikling med sigte på at fremme den industrielle vækst.

De problemer, der skal løses, er ofte af en sådan karakter og størrelsesorden, at de nødvendiggør et samarbejde mellem virksomhederne indbyrdes og mellem disse og det offentlige. Kun få meget store virksomheder råder over tilstrækkelig kapital og ressourcer i øvrigt til at kunne magte en selvstændig indsats på forskningsområdet, og for de små lande som bl. a. Danmark, hvis industri overvejende består af små og mindre virksomheder, er et sådant samarbejde særligt påkrævet.

Her i landet har det offentliges indsats på området hovedsagelig bestået dels i en udbygning af de industrielle forskningsmuligheder, der er knyttet til en række højere læreanstalter og til andre offentlige forskningsinstitutioner, der beskæftiger sig såvel med fri forskning som med løsning af opgaver stillet af industrielle virksomheder, dels i oprettelsen og udbygningen med statslig bistand af en række serviceinstitutioner til fremme af den tekniske udvikling navnlig inden for industrien, og endelig, foreløbig i beskedent omfang, i direkte bistand til finansiering af konkrete forsknings- og udviklingsprojekter i de enkelte virksomheder. I sidstnævnte øjemed oprettedes ved lov nr. 169 af 11. maj 1966 „Statens lånefond for erhvervsforskning“, og der

blev her tilvejebragt begrænsede muligheder for det offentlige for at støtte forsknings- og udviklingsarbejde i danske industrivirksomheder. Lovens tekst fremgår af bilaget.

2. I erkendelse af industriens centrale betydning for den økonomiske og erhvervsmæssige udvikling i landet og på baggrund af de iværksatte foranstaltninger med sigte på fremme af industriens forsknings- og udviklingsindsats i en række andre industrielt udviklede lande er hele denne problemkreds for Danmarks vedkommende gennem den senere tid taget op fra flere sider.

I betænkningen „Teknisk Samordning i Danmark“, der er afgivet af Dansk Ingeniørforening i november 1968, og i betænkningen „Industriell Innovation i Danmark“, der er afgivet af det af Akademiet for de tekniske Videnskaber i samråd med Forskningens Fællesudvalg nedsatte erhvervs- og forskningsstrukturudvalg i maj 1969, er disse forhold behandlet, og der er fremsat en række forslag med sigte på at forbedre de faciliteter, der i disse henseender står til rådighed for danske industrivirksomheder.

I beretning af 26. september 1969 fra folketingets udvalg angående forslag til folketingsbeslutning om fremme af forskning og produktudvikling i erhvervslivet og fremme af kontakten mellem erhvervslivet og forskningen er ligeledes givet udtryk for den opfattelse, at der er behov for en øget støtte til erhvervslivet til produktudvikling og erhvervsforskning.

Også på de såkaldte Marienborgmøder om industrielle udviklingsproblemer har disse forhold været drøftet mellem regeringen og repræsentanter for industrien, forskningen og fagbevægelsen.

Under drøttelserne om disse problemer er ofte peget på, at udgifterne til forsknings- og udviklingsarbejdet i snæver forstand — selv om de kan være meget store — ofte kun er en lille del af de omkostninger, som skal dækkes, før en ny vare kan sættes i produktion og markedsføres, eller et nyt materiale eller en ny proces tages i anvendelse. Det er derfor nødvendigt at have opmærksomheden henvendt ikke alene på selve forsknings- og udviklingsarbejdet, men også på de senere led i den såkaldte „innovationskæde“, som må gennemløbes, før et forskningsresultat kan finde praktisk industriel anvendelse, således bl. a. nødvendige markedsundersøgelser før et udviklingsarbejde påbegyndes, patentering, produktmodningsarbejde, formgivning,